

(ร่าง) คู่มือปฏิบัติงานประจำฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย
โครงการศึกษาและจัดทำแนวปฏิบัติการจัดการคลังข้อมูลดิจิทัล
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

เรียบเรียงโดย ทนงศักดิ์ เลิศพิพัฒน์วรกุล

นักวิชาการ

1. การคัดเลือกวัสดุเพื่อทำข้อมูลดิจิทัล (Selecting for digitization)

1.1 คัดเลือกแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย

การคัดเลือกแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย เป็นการกำหนดแนวทางการคัดเลือกแหล่งโบราณคดีและข้อมูลของแหล่งโบราณคดี

หลักเกณฑ์การคัดเลือก “แหล่งโบราณคดีที่สำคัญ” คือ

- 1.1.1 เป็นแหล่งโบราณคดีที่มีนัยสำคัญทางประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีไทย และ/หรือ
- 1.1.2 เป็นแหล่งโบราณคดีที่เป็นตัวแทนของแต่ละยุคสมัยในจังหวัดนั้นๆ ได้ดี และ/หรือ
- 1.1.3 เป็นแหล่งโบราณคดีที่ได้รับความสนใจจากประชาชนและสังคมในวงกว้าง

1.2 สืบค้นและสะสมข้อมูล

ข้อมูลที่สืบค้นและสะสม ได้มาจาก 2 แหล่ง คือ (1) ข้อมูลจากเอกสาร และ (2) ข้อมูลจากการสำรวจภาคสนาม

ประเภทของข้อมูลแบ่งออกเป็น

1.2.1 ข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ เอกสารตีพิมพ์ เอกสารเขียนด้วยลายมือ เช่น รายงานการวิจัย รายงานการศึกษา วิทยานิพนธ์ หนังสือ รายงานการขุดค้น รายงานการขุดแต่ง รายงานการบูรณปฏิสังขรณ์ รายงานการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค รายงานการปรับปรุงภูมิทัศน์ รายงานสำรวจบันทึกการสำรวจ บันทึกการขุดค้น บันทึกภาคสนาม รายงาน บทความ ฯลฯ

1.2.2 ข้อมูลที่เป็นภาพนิ่ง

ข้อมูลที่เป็นภาพนิ่ง ได้แก่ ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพเขียน แผนที่ แผนผัง

1.2.3 ข้อมูลที่เป็นวัสดุคอมพิวเตอร์

ข้อมูลที่เป็นวัสดุคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ข้อมูลในรูปแบบไฟล์คอมพิวเตอร์ ข้อมูลออนไลน์ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและภาพ

2. การสร้างข้อมูลดิจิทัล (Creating digital content)

การสร้างข้อมูลดิจิทัลเป็นการรวบรวมและประมวลข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.2 ลงในแบบบันทึกข้อมูล (แบบฟอร์ม) ดิจิทัล

2.1 ข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร

นำข้อมูลประเภทลายลักษณ์อักษรที่ได้จากการสืบค้นและสะสมข้อมูลในข้อ 1.2 มาประมวลและสรุปให้ได้ใจความสำคัญครบถ้วน แล้วพิมพ์ลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ *Microsoft Word* นามสกุลของไฟล์เป็น .doc หรือ .docx

2.2 ข้อมูลที่เป็นภาพนิ่ง

ข้อมูลภาพนิ่งที่ได้จากการสืบค้นและสะสมข้อมูลในข้อ 1.2 ให้คัดเลือกเฉพาะภาพสำคัญที่เป็นตัวแทนของแหล่งโบราณคดีได้ดี

การสะสมภาพสามารถทำได้ทั้ง (1) การทำสำเนาโดยการกราดตรวจ (scan) และ (2) การถ่ายภาพด้วยกล้องถ่ายภาพ

2.2.1 การทำสำเนาภาพนิ่งโดยการกราดตรวจ (scan)

การกราดตรวจ (scan) ให้ใช้เครื่องกราดตรวจ (scanner) ตั้งค่าความละเอียดไม่ต่ำกว่า 300 dpi นามสกุลของรูปภาพเป็น .jpg

2.2.2 การถ่ายภาพด้วยกล้องถ่ายภาพ

การถ่ายภาพให้ถ่ายภาพด้วยกล้องถ่ายภาพดิจิทัล โดยตั้งขนาดภาพ 4:3 ความละเอียดไม่น้อยกว่า 2592 x 1944 รูปแบบภาพเป็น .jpg

3. การให้รายละเอียดข้อมูลดิจิทัล (Describing digital content)

3.1 การให้รายละเอียดข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อมูลประเภทลายลักษณ์อักษรที่ได้จากการสืบค้นและสะสมข้อมูลในข้อ 1.2 และจากการประมวลและสรุปที่ได้จากข้อ 2.1ให้นำมาจัดพิมพ์เป็นพิมพ์เป็นตัวอักษรภาษาไทย (มีภาษาต่างประเทศปะปนได้ตามความเหมาะสม) เลขอารบิก ลงในแบบบันทึกระเบียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาจาก Dublin Core Metadata (ตั้งตารางที่ 1 และคำอธิบายแบบบันทึกระเบียบข้อมูล) ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ *Microsoft Word* โดยลักษณะตัวอักษรเป็น TH Sarabun New ขนาดตัวอักษร 16 การจัดแนว ซ้าย ระดับเค้าร่าง เนื้อความ การเยื้องซ้าย และขวา 0 ซม. ระยะห่างก่อน อัดโนมัติ หลัง 0 ซม. ระยะห่างบรรทัด หนึ่งเท่า (Single)

3.2 การให้รายละเอียดข้อมูลที่เป็นภาพนิ่ง

ข้อมูลประเภทภาพนิ่งที่ได้จากการสืบค้นและสะสมข้อมูลในข้อ 1.2 และข้อ 2.2 ให้จัดทำระเบียบภาพทุกภาพ โดยใช้แบบบันทึกระเบียบภาพที่ประยุกต์มาจาก Dublin Core Metadata (ดังตารางที่ 2 และคำอธิบายแบบบันทึกระเบียบภาพ) โดยพิมพ์เป็นตัวอักษรภาษาไทย (มีภาษาต่างประเทศผสมได้ตามความเหมาะสม) เลขอารบิก ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Microsoft Word โดยลักษณะตัวอักษรเป็น TH Sarabun New ขนาดตัวอักษร 16 การจัดแนว ซ้าย ระดับเค้าร่าง เนื้อความ การเยื้องซ้ายและขวา 0 ซม. ระยะห่างก่อนอัตโนมัติ หลัง 0 ซม. ระยะห่างบรรทัด หนึ่งเท่า (Single)

ทั้งนี้ หากข้อมูลส่วนใดที่นำลงแบบบันทึกระเบียบข้อมูลตามข้อ 3.1 และ 3.2 นำมาจากแหล่งอื่นที่ผู้จัดทำฐานข้อมูลไม่ได้ผลิตขึ้นเอง ต้องอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น โดยให้ใช้ระบบการอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา ระบบนาม-ปี (ชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ : เลขหน้าที่อ้างอิง) เช่น (กรมศิลปากร 2540 : 45-50) และบรรณานุกรม ให้ใช้ตามระเบียบข้อบังคับของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

4. การจัดการเนื้อหาข้อมูลดิจิทัล (Managing digital content)

4.1 การบันทึกแบบบันทึกระเบียบข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร

การบันทึกแบบบันทึกระเบียบข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากข้อ 3.1 ให้จัดเก็บโดยการบันทึกในแฟ้มข้อมูล (file) นามสกุล .doc หรือ .docx โดยตั้งชื่อแฟ้มข้อมูลที่บันทึกเป็น ชื่อจังหวัด_ชื่อแหล่งโบราณคดี_ระเบียบ เช่น ราชบุรี_เมืองคูบัว_ระเบียบ ลงในชุดแฟ้มข้อมูล (folder) ที่ตั้งชื่อเป็น ชื่อจังหวัด_ชื่อแหล่งโบราณคดี เช่น ราชบุรี_เมืองคูบัว

4.2 การบันทึกข้อมูลที่เป็นภาพนิ่ง

การบันทึกข้อมูลที่เป็นภาพนิ่งที่ได้จากข้อ 2.2 ให้จัดเก็บโดยการบันทึกในแฟ้มข้อมูล (file) โดยตั้งชื่อแฟ้มข้อมูล (file) ที่บันทึกเป็น ชื่อจังหวัด_ชื่อแหล่งโบราณคดี_ภาพสำเนา_ชื่อภาพ เช่น ราชบุรี_เมืองคูบัว_ภาพสำเนา_โบราณสถานหมายเลข1 โดยต้องจัดเก็บอยู่ในชุดแฟ้มข้อมูล (folder) เดียวกับแบบบันทึกระเบียบข้อมูลของข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรของแหล่งโบราณคดีตามข้อ 4.1

ทั้งนี้ ชื่อภาพ ต้องเป็นชื่อเดียวกับชื่อในแบบบันทึกระเบียบภาพนั้นๆตามข้อ 3.2 และ 4.3

4.3 การบันทึกแบบบันทึกระเบียบข้อมูลที่เป็นภาพนิ่ง

การบันทึกแบบบันทึกระเบียบข้อมูลที่เป็นภาพนิ่งที่ได้จากข้อ 3.2 ให้จัดเก็บโดยการบันทึกในแฟ้มข้อมูล (file) โดยตั้งชื่อแฟ้มข้อมูลที่บันทึกเป็น ชื่อจังหวัด_ชื่อแหล่งโบราณคดี_ภาพสำเนา_ชื่อภาพ เช่น ราชบุรี_เมืองคูบัว_ภาพสำเนา_โบราณสถานหมายเลข1 โดยต้องจัดเก็บอยู่ในชุดแฟ้มข้อมูล (folder) เดียวกับแบบบันทึกระเบียบข้อมูล ของข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรของแหล่งโบราณคดีตามข้อ 4.1 และข้อมูลที่เป็นภาพนิ่งของแหล่งโบราณคดีตามข้อ 4.2

ทั้งนี้ **ชื่อภาพ** ต้องเป็นชื่อเดียวกับชื่อในแบบบันทึกทะเบียนภาพนั้นๆตามข้อ 4.2

4.4 บันทึกข้อมูลและระเบียบข้อมูลลงในเว็บไซต์

บันทึกข้อมูลและระเบียบข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่ได้จากข้อ 4.1, 4.2 และ 4.3 ลงในเว็บไซต์

“ฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย” ที่ URL-

<http://www.sac.or.th/databases/archaeology> และ

<http://www.sac.or.th/databases/archaeology/user> สำหรับผู้ดูแลเว็บไซต์ (คู่มือสำหรับผู้ดูแลเว็บไซต์)

หลังจากนั้นผู้ดูแลเว็บไซต์ต้องตรวจสอบผลการแสดงระเบียบข้อมูลที่แสดงในเว็บไซต์ให้ถูกต้องเหมาะสมตามต้องการ

4.5 เผยแพร่ระเบียบข้อมูลแหล่งโบราณคดีในเว็บไซต์

เผยแพร่ข้อมูลและระเบียบข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่บันทึกตามข้อ 4.4 ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในเว็บไซต์ “ฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย” ที่ URL-

<http://www.sac.or.th/databases/archaeology>

5. การจัดทำเครื่องมือช่วยค้น (Discovering)

เครื่องมือช่วยค้นของฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่เผยแพร่ตามข้อ 4.5 ได้แก่

5.1 ชื่อแหล่งโบราณคดี

5.2 จังหวัด

5.3 การใช้ประโยชน์ (ประเภทของแหล่งโบราณคดี)

5.4 เขตลุ่มน้ำหลัก

5.5 เขตลุ่มน้ำรอง

5.6 ยุคทางโบราณคดี

5.7 สมัย/วัฒนธรรม

6. การสงวนรักษาเนื้อหาดิจิทัล (Preserving Digital Content)

ข้อมูลรูปแบบต่างๆ ที่มีทั้งหมด มีการ back up หรือสำเนาข้อมูลไว้ในหลายแหล่ง ได้แก่

6.1 สำรองข้อมูลเก็บลงในแผ่นดีวีดี เก็บไว้ที่ตู้เก็บเอกสารโครงการฯ โดยตรวจสอบข้อมูลที่จัดเก็บทุก 5 ปี เพื่อให้แน่ใจว่าสื่อที่จัดเก็บสามารถเปิดดูได้ และข้อมูลยังไม่สูญหาย

6.2 สำรองข้อมูลใน Fileserver ส่วนกลาง หรือระบบคลังข้อมูลขององค์กร

6.3 สำรองข้อมูลในฮาร์ดดิสก์ต่อภายนอก (External Harddisk)

7. การอนุญาตให้ใช้ข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ใหม่ (Enabling Use & Re-use)

7.1 ข้อมูลที่ผลิตโดย ศมส.

เนื่องจากการทำฐานข้อมูลออนไลน์ของ ศมส. มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านมานุษยวิทยา และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องแก่สาธารณะ ดังนั้นความรู้หรือข้อมูลต่างๆ ที่ผลิตโดย ศมส. สมควรแก่การแบ่งปัน แลกเปลี่ยน ต่อยอดเพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ และนำไปใช้ต่อให้เกิดคุณประโยชน์สูงสุด ฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทยจึงใช้สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ (Creative Commons License) ซึ่งเป็นการสงวนสิทธิ์บางประการ หากนำข้อมูลที่อยู่ในฐานข้อมูลไปใช้ ต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดดังต่อไปนี้ ได้แก่ แสดงที่มา (attribution: by) ไม่ใช่เพื่อการค้า (noncommercial: nc) ไม่ดัดแปลง (no derivatives works: nd)

แสดงที่มา (attribution: by) หมายถึง :

ศมส.ยินยอมให้คัดลอก แจกจ่าย จัดแสดง และเผยแพร่ข้อมูล (รวมทั้งงานที่ดัดแปลงจากข้อมูล) แต่ต้องประกาศด้วยว่าเป็นข้อมูลจากฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

ไม่ใช่เพื่อการค้า (noncommercial: nc) หมายถึง :

ศมส.ยินยอมให้คัดลอก แจกจ่าย จัดแสดง และเผยแพร่ข้อมูล (รวมทั้งงานที่ดัดแปลงจากข้อมูล) แต่สำหรับจุดประสงค์ที่ไม่ใช่เพื่อการค้าเท่านั้น

ไม่ดัดแปลง (no derivatives works: nd) หมายถึง :

ศมส.ยินยอมให้คัดลอก แจกจ่าย จัดแสดง และเผยแพร่ข้อมูล เฉพาะงานที่เหมือนต้นฉบับทุกประการเท่านั้น ไม่ใช่งานที่ถูกแก้ไขดัดแปลง

ทั้งนี้ ยกเว้นข้อมูลพื้นฐานข้อมูลได้มาจากแหล่งข้อมูลอื่น เช่น เนื้อหา ภาพถ่าย ภาพวาด หรือแผ่นพับจากหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก ศมส.

7.2 ข้อมูลที่เผยแพร่ ได้มาจากแหล่งอื่น

7.2.1 ภาพถ่ายรวมถึงภาพต่างๆ ที่ได้จากผู้ใช้อหรือสมาชิกของฐานข้อมูล เขียนระบุในคำอธิบายลิขสิทธิ์ว่า “ภาพเป็นลิขสิทธิ์ของสมาชิก”

7.2.2 ข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่ได้มาจากแหล่งอื่น เขียนระบุแหล่งที่มา

นอกจากนี้เพื่อแสดงเจตนาในการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการวิจัยและการศึกษา ฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทยได้ระบุไว้ในหน้า “เกี่ยวกับเรา” ว่า “เนื้อหาทั้งหมดที่เผยแพร่อยู่ในฐานข้อมูลนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิจัยหรือการศึกษา มิได้เพื่อหาผลประโยชน์เชิงพาณิชย์” เพื่อป้องกันปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์อีกทางหนึ่ง

ตารางที่ 1

แบบบันทึกระเบียบข้อมูลของ “ฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย” ตามหัวข้อต่างๆที่
 ประยุกต์มาจาก Dublin Core Metadata

Database of Key Archaeological Sites in Thailand : Metadata

Identifier	Identifier	Identifier
Title	Archaeological Site Name	Common Name
		Alternative Name
Subject	Keywords	Keywords
Source	Bibliography	Bibliography
Summary	Geographical Context	General Environment
		Above Mean Sea Level
		Waterways
	Geological Context	Geological Context
	Archaeological Context	History of Research and Studies
		Archaeological Summary
	Cultural Tourism	Tourism Potential
		Route to Site
Responsible Organization		
		FAD Registration
Related Subjects	Subjects Linked within the Database	Ancient Monuments of the Site
		Artifacts of the Site
		Related Myths
		Related Archaeological Sites
		Related Sciences
	Subjects Linked between Database	Related Inscriptions
		Related Museums and Temples
Period and Location	Location	Location
		Decimal Degree
		Major Waterways
		Minor Waterways
	Period	Archaeological Period
		Culture
		Archaeological Age
		Ages Dated by Myths
		Scientific Age
Type of Archaeological Site		
Researchers and Methodology		
Supporting Organization		
Compiler/Web Editor		
Right		
Format		
Language		
Identifier		
Date		

คำอธิบายตารางที่ 1

รหัสเอกสาร (Identifier) สร้างรหัสเอกสารด้วย ตัวย่อจังหวัดเป็นภาษาอังกฤษ 3 ตัว (ตามที่อ้างอิงจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ)+ตัวเลข 4 ตัว ตามลำดับแหล่งโบราณคดีที่จัดทำก่อนหลัง เช่น เมืองคูบัว จ.

ราชบุรี รหัสเอกสารคือ RBR0001, แหล่งโบราณคดีโคกพลับ จ.ราชบุรี รหัสเอกสารคือ RBR0006

ชื่อหลัก (Common Name) คือชื่ออย่างเป็นทางการของแหล่งโบราณคดี หรือเป็นชื่อที่ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานของกรมศิลปากร

ชื่ออื่น (Alternative Name) คือชื่ออื่นของแหล่งโบราณคดี ที่นอกเหนือไปจากชื่อหลัก

คำสำคัญ (Keywords) คือคำสำคัญของทะเบียนข้อมูลแหล่งโบราณคดี

สภาพทั่วไป (General Environment) คือสภาพของแหล่งโบราณคดี ทั้งสภาพแวดล้อมระดับมหภาคและจุลภาค ทั้งในปัจจุบันและในอดีต

ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง (Above Mean Sea Level) คือระดับความสูงของพื้นที่เมื่อเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยมีหน่วยเป็นเมตร

ทางน้ำ (Waterways) คือทางน้ำที่มีอิทธิพลต่อแหล่งโบราณคดี

สภาพภูมิประเทศ (Topography) คือลักษณะสภาพแผ่นดินหรือพื้นที่โดยรวมที่เป็นที่ตั้งของแหล่งโบราณคดี เช่น ที่ราบ ภูเขา ถ้ำ/เพิงผา

สภาพธรณีวิทยา (Geological Context) คือข้อมูลด้านธรณีวิทยาและปฐพีวิทยาของแหล่งโบราณคดี

ประวัติการศึกษา (History of Research and Studies) คือการศึกษาในอดีตจนถึงปัจจุบันเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดี โดยมีเนื้อหา คือ ชื่อผู้ศึกษา ปีที่ศึกษา วิธีการศึกษา องค์กรร่วม/แหล่งทุน และผลการศึกษา

สาระสำคัญทางโบราณคดี (Archaeological Summary) คือเนื้อหาสาระสำคัญทางโบราณคดีที่ประมวลและสรุปได้จากการสืบค้นและรวบรวม

ประโยชน์เชิงการท่องเที่ยว (Tourism Potential) คือสภาพและศักยภาพของแหล่งโบราณคดีในบริบทของการจัดการและการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

เส้นทางไปยังแหล่ง (Route to Site) คือเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งโบราณคดี โดยให้เริ่มจากกรุงเทพมหานครหรือตัวจังหวัดหรือตัวอำเภอหรือตัวตำบลที่แหล่งโบราณคดีนั้นตั้งอยู่

หน่วยงานที่ดูแลรักษา (Responsible Organization) คือนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของพื้นที่แหล่งโบราณคดี และ/หรือ รับผิดชอบในการจัดการแหล่งโบราณคดี

การขึ้นทะเบียนของกรมศิลปากร (FAD Registration) คือการขึ้นทะเบียนโบราณสถานและ/หรือโบราณวัตถุตามประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายใต้อำนาจของอธิบดีกรมศิลปากร ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535

การขึ้นทะเบียนของยูเนสโก (UNESCO Registration) คือการขึ้นทะเบียนต่างๆขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization หรือ UNESCO)

โบราณสถานของแหล่งโบราณคดี (Ancient Monuments of the Site) คือภาพโบราณสถานของแหล่งโบราณคดี ที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม (ตามข้อ 1.2.2) และเอกสาร (ตามข้อ 1.2.1)

โบราณวัตถุของแหล่งโบราณคดี (Artifacts of the Site) คือภาพโบราณวัตถุของแหล่งโบราณคดีที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม (ตามข้อ 1.2.2) และเอกสาร (ตามข้อ 1.2.1)

ตำนานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง (Related Myths) คือเรื่องเล่าทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับแหล่งโบราณคดี ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและมุขปาฐะ

แหล่งโบราณคดีที่เกี่ยวข้อง (Related Archaeological Sites) คือแหล่งโบราณคดีอื่น ๆที่มีความเชื่อมโยงกัน ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เช่น ลักษณะของหลักฐาน ที่ตั้ง ความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น

ศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง (Related Sciences) คือการศึกษาแหล่งโบราณคดีและหลักฐานทางโบราณคดีที่พบในแหล่งโบราณคดีด้วยศาสตร์อื่น ๆนอกเหนือไปจากศาสตร์โบราณคดี

จารึกที่เกี่ยวข้อง (Related Inscriptions) คือจารึกที่มีความเชื่อมโยงกับแหล่งโบราณคดี ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เช่น สถานที่พบ เนื้อหาในจารึก เป็นต้น

พิพิธภัณฑ์และวัดที่เกี่ยวข้อง (Related Museums and Temples) คือพิพิธภัณฑ์และวัดที่มีความเชื่อมโยงกับแหล่งโบราณคดี ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เช่น เป็นสถานที่ตั้ง สถานที่พบ สถานที่เก็บรักษา เป็นต้น

ที่ตั้ง (Location) คือที่ตั้งของแหล่งโบราณคดีตามพื้นที่การปกครอง ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย

ค่าองศาศนิยม (Decimal Degree) คือที่ตั้งของแหล่งโบราณคดีตามพิกัดภูมิศาสตร์ ในรูปแบบองศาศนิยม (Decimal Degree) โดยยึดความถูกต้องของ Google Map เป็นเกณฑ์

เขตลุ่มน้ำหลัก (Major Waterways) คือหน่วยของพื้นที่ซึ่งล้อมรอบด้วยสันปันน้ำ (boundary) เป็นพื้นที่รับน้ำฝนของแม่น้ำสายหลักในลุ่มน้ำนั้น ๆ เมื่อฝนตกลงมาในพื้นที่ลุ่มน้ำจะไหลออกสู่ลำธารสายย่อย ๆ (sub-order) แล้วรวมกันออกสู่ลำธารสายใหญ่ (order) และรวมกันออกสู่แม่น้ำสายหลัก (mainstream) จนไหลออกปากน้ำ (outlet) ในที่สุด

เขตลุ่มน้ำรอง (Minor Waterways) คือหน่วยของพื้นที่ที่ย่อยมาจากเขตลุ่มน้ำหลัก

ยุคทางโบราณคดี (Archaeological Period) ได้แก่ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์

วัฒนธรรม (Culture) คือสมัยทางโบราณคดีที่ย่อยกว่ายุคทางโบราณคดี และ/หรือ วัฒนธรรมทางโบราณคดี เช่น สมัยทวารวดี สมัยสุโขทัย สมัยล้านนา สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์

อายุทางโบราณคดี (Archaeological Age) คือช่วงอายุหรืออายุเชิงเทียบที่ได้จากการศึกษาหลักฐานทางโบราณคดี เช่น 3,000-4,000 ปีมาแล้ว

อายุทางตำนาน (Ages Dated by Myths) คืออายุของแหล่งโบราณคดีที่ได้รับการกล่าวถึงไว้ในเรื่องเล่าของแหล่งโบราณคดี

อายุทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Age) คืออายุสัมบูรณ์หรือค่าอายุของแหล่งโบราณคดีที่ได้จากการศึกษาด้วยเทคนิคทางวิทยาศาสตร์

ประเภทของแหล่งโบราณคดี (Type of Archaeological Site)

ผู้ศึกษา / วิธีศึกษา (Researchers and Methodology)

หน่วยงานสนับสนุนการศึกษา (Supporting Organization)

ผู้เรียบเรียง / ดูแลฐานข้อมูล (Compiler/Web Editor)

ลิขสิทธิ์ (Right)

รูปแบบเผยแพร่ (Format)

ภาษา (Language)

รหัสเอกสาร (Identifier)

วันเดือนปี (Date) คือวันเดือนปีล่าสุดที่แก้ไขระเบียบข้อมูล

ตารางที่ 2

แบบบันทึกระเบียบภาพของ “ฐานข้อมูลแหล่งโบราณคดีที่สำคัญในประเทศไทย” ในหัวข้อต่างๆที่
 ประยุกต์มาจาก Dublin Core Metadata

Dublin core	(ภาพ)
Title	(ชื่อภาพ, รายละเอียดภาพ)
Subject	(หัวเรื่อง)
Source	(ที่มา)
Description	(รายละเอียดอื่นๆ)
Relation	
Coverage 1	(ที่ตั้งของสถานที่ในภาพ)
Coverage 2	(อายุสมัย)
Type	(ประเภทของภาพ)
Creator	(ถ่ายภาพโดย...เผยแพร่โดย...เมื่อ....)
Contributor	(สแกนภาพโดย...เมื่อ...)
Publisher	(ผู้ตีพิมพ์, เผยแพร่)
Right	(ผู้ถือลิขสิทธิ์ภาพ)
Format	(รูปแบบของภาพ, นามสกุลของภาพ)
Language	(ภาษา)
Identifier	(รหัสภาพ)
Date	(ปีที่เผยแพร่)

ร่างที่ 1 ประกาศใช้เมื่อวันที่